

Llei de Mecenatge

Qui som i què fem?

La Fundació Catalunya Cultura, (en endavant, la FCC), creada l'any 2014 té com a missió crear un nou marc de col·laboració entre el sector privat, la societat civil i la cultura, amb l'objectiu de promoure la creació de nous instruments de finançament que permetin desenvolupar i ser sostenibles projectes i activitats de l'àmbit cultural de tot Catalunya.

Impulsada per una trentena d'empreses i directius/ves compromesos amb la cultura, la FCC forma, acompanya i accelera projectes culturals de tots els sectors i disciplines creatives amb la voluntat de captar finançament privat, mecenatge i/o patrocini tant d'empreses com de particulars.

Actualment la FCC compte amb una comunitat de 178 projectes culturals de tot el territori. El que coneixem com la Comunitat IMPULSA.

El mecenatge

Una de les línies de treball de la FCC des de la seva creació és promoure i fomentar un nou marc legal i fiscal de mecenatge tant a Catalunya com a l'Estat espanyol que afavoreixi el compromís ciutadà i empresarial amb la cultura a través de la filantropia i el mecenatge.

Considerem que és fonamental i imprescindible que els governs, tant estatal com autonòmic, destinin un pressupost públic a la cultura i als sectors social, mediambiental i de la recerca. El mecenatge en cap cas significa alliberar o minvar les obligacions de l'administració pública ni ha de suposar una retirada de l'Estat del benestar en aquestes àrees.

Entenem el mecenatge i la filantropia com a un més a més, un sumand, i sobretot, com una eina de creació de capital i riquesa social. Com una eina que empodera al ciutadà permetent-lo participar activament d'iniciatives comunitàries del seu interès que beneficien a la societat en general.

Una societat i ciutadania compromesa amb la cultura del seu país és una societat més civilitzada, més cohesionada socialment i més democràtica.

Apostar per la cultura és apostar per un motor indiscutible de transformació econòmica, social, territorial i intel·lectual que contribueix a fer un país i societat més forts.

La Plataforma pel Mecenatge

La FCC, en la seva voluntat de sumar totes aquelles veus interessades en l'impuls al mecenatge, lidera la Plataforma pel Mecenatge, una plataforma que reuneix el consens i la implicació dels sectors cultural, social, d'investigació i recerca en el desenvolupament d'una llei d'incentius fiscals per a la participació de la societat civil en les activitats d'interès general.

En formen part actualment 175 entitats que comparteixen una mateixa visió i estratègia pel que fa a la promoció del mecenatge.

La FCC promou un canvi en el marc legislatiu / fiscal del mecenatge a Catalunya i Espanya

El marc legal/fiscal que sobre aquesta matèria regeix a Espanya és la Llei 49/2002 – més coneguda com a Llei de Mecenatge – ha quedat obsoleta per les formes com es substancien les col·laboracions entre les corporacions i les entitats no lucratives com les fundacions o associacions. Els canvis socials i tecnològics d'aquests darrers gairebé 20 anys han provocat que aspectes concrets de la legislació vigent dificultin la constitució d'acords, convenis o aliances i són un llast per al desenvolupament i l'increment del mecenatge empresarial i de particulars.

El 2016 la FCC va elaborar la seva pròpia proposta de Llei de Mecenatge i va presentar-la a entitats i institucions reconegudes – fundacions, federacions, associacions – dels sectors afectats més directament: el cultural, el social, el mediambiental i el de la recerca, tot buscant el consens i les aportacions que poguessin enriquir la proposta.

Al llarg d'aquests darrers anys des de la FCC s'ha fet un treball d'incidència política amb tots els grups parlamentaris tant al Congreso de los Diputados com al Parlament de Catalunya per tal de presentar aquesta proposta.

En el cas concret del Parlament de Catalunya el treball d'incidència política l'hem centrat en igualar els àmbits de la cultura i l'àmbit social als de la recerca, promoció de la llengua catalana i el medi ambient. Aquests tres àmbits ja tenen un tractament fiscal afavorit des del 2008 en què es va incrementar el tram autonòmic de les deduccions per donatius de

particulars en l'IRPF. La Generalitat no té competències en matèria d'Impost de Societats però sí que, com la resta de les comunitats autònomes, té un marge per incrementar la deducció per a donatius en l'IRPF.

En el tràmit parlamentari de la Llei de Pressupost de la Generalitat del 2017 i del 2020 la FCC va intentar que els grups parlamentaris proclius i receptius al mecenatge i al compromís ciutadà amb les entitats socials i les culturals incloguessin una esmena que incrementés al 25% la deducció per a donacions a les entitats sense ànim de lucre que compleixin els requisits previstos a la Llei estatal com a beneficiàries del mecenatge i que tinguin domicili social a Catalunya.

Deduccions en el tram autonòmic català ja existents:	
Llengua catalana	15% amb un màxim del 10% de la quota
Medi Ambient	15% amb un màxim del 5% de la quota
Recerca	25% amb un màxim del 10% de la quota

Petició FCC: Cultura i Social: 25%

Tot aquest treball d'incidència política s'ha realitzat sostenint els arguments concloents adquirits de diferents estudis i informes d'ús intern encarregats a reconeguts economistes com Antoni Castells (Conseller d'Economia 2003-2010 i professor de la UB), Jordi Augusto (economista, assessor de Vicepresidència de la Generalitat) o la consultora KSNET, que avalen el reconeixement i solvència de l'expositiu.

Finalment la legitimitat amb què es fa aquest treball d'incidència política la dona el fet que la FCC està creada i promoguda per un notable grup d'empresaris/àries i directius/ves d'empreses que ja estan compromesos amb la cultura des de fa molts anys com són Fluidra, Gramona, Fundació Banc Sabadell, Grup Planeta, Fundació DAMM, HP, BBVA, Moventia, Acta Diurna, Llet Nostra, Lluch Essence, Giró, Fundació Sorigué, Fundació KPMG, Eurofragance, Fundació de Música Ferrer-Salat, Eurofragance, Matholding, IPS, &Beyond, Cecot, Pimec, Fundació Carmen i Lluís Bassat, Iberspa...

França, país de referència en el mecenatge - la Llei Aillagon de 2003

La FCC es basa en el model del país veí que històricament ha tingut un Estat omnipresent en l'àmbit de la cultura però que des de l'impuls al mecenatge cultural de Jean Jacques Aillagon durant el seu mandat com a Ministre de Cultura i Comunicació, va permetre que la iniciativa privada donés un impuls al mecenatge que ha esdevingut un model de referència a seguir tant per a Espanya com per a Catalunya, lluny del model de filantropia anglosaxona d'USA i UK amb les que no ens hi podem identificar tant.

L'any 2003 la cambra francesa va aprovar la Loi du Mécénat i va endagar un seguit de polítiques públiques de foment del mecenatge cultural, social, etc. El factor clau d'èxit per al desenvolupament de la filantropia i el mecenatge, més enllà dels tipus de deducció fiscal per a donacions d'empreses i particulars, sens dubte va ser la creació d'una Mission du Mécénat una institució encarregada de promoure i difondre informació sobre el sistema tributari del mecenatge, que interactua amb altres ministeris, que aconsella les institucions públiques, els líders de projectes, les empreses i els particulars en matèria de mecenatge. En definitiva una institució que promou el mecenatge i/o patrocini cultural i el dels seus actors explicant els avantatges del compromís a les empreses i la ciutadania relacionant-los amb les entitats i els projectes comunitaris del seu entorn, de manera que la motivació rau tant per la sensibilització amb la comunitat com per la visibilització de l'aportació i el benefici fiscal sent capaç d'arribar a tots els municipis, arreu del territori, i corresponsabilitzant a empreses i ciutadans amb el seu entorn i fent que s'hi impliquin.

Nombre d'empreses mecenes:

Abans de 2003: menys de 2.000

Actualitat: prop de 44.000 (inclou mecenatge en l'àmbit cultural però també social, sanitat, educació i esport)

Perfil de les empreses mecenes: un 98% PIMES, 2% grans empreses

Mecenatge declarat a Hisenda:

Any 2004: 150 Milions de € declarat a Hisenda

Any 2014: 1.200 Milions € declarat a Hisenda, dels quals 364 Milions € es destinen a cultura

Les dades evidencien l'efecte incentivador del mecenatge de particulars i empreses que va suposar l'aprovació de la Llei i la campanya per tot el territori francès que va dur a terme la Mission du Mécénat a cabo la **Mission du Mécénat**.

Context actual

El mes de desembre de 2020 el Diputat del PDCAT per Girona, Sr. Sergi Miquel, va presentar al Congrés dels Diputats una proposició de reforma de la Llei 49/2002 que el **16 de març de 2021** va ser admesa a tràmit en el ple amb un ampli consens: **245 vots a favor** (Junts x Cat, PSOE, Ciudadanos, Unidas Podemos, ERC, VOX, Compromís i BNG). Si bé el PP va fer una esmena a la totalitat al cap de 15 dies, va presentar la seva pròpia proposta, molt en la mateixa línia. Per tant **podem afirmar que el 95% de la cambra veu necessària i està a favor d'una reforma de la Llei de mecenatge**.

En els darrers 10 anys hi ha hagut intents diversos sense èxit de reformar l'actual Llei per actualitzar-la (Ciudadanos, l'antiga CIU, PP) però ara es donen més que mai les circumstàncies i els consens amb els sectors beneficiaris de la mateixa: cultural, social, recerca, medi ambient, més la voluntat de tots els grups parlamentaris fet que ens fa creure en la seva possible aprovació.

La proposició de reforma de la Llei 49/2002 de la Fundació Catalunya Cultura

La FCC en consens amb la Coordinadora Catalana de Fundacions, el Cercle de Cultura – del Cercle d'Economia-, el Gran Teatre del Liceu i el Festival de Peralada, amb el suport de la Plataforma pel Mecenatge que engloba més de 120 entitats i institucions culturals, socials i del món de la recerca de Catalunya, proposen els següents punts a consensuar amb els diferents grups parlamentaris:

1. Deduccions

- Deduccions per donatius de particulars – persones físiques - en IRPF: 80% deducció en els 300 primers € donats i 50% el que excedeix d'aquesta quantitat (donacions recurrents a partir del 3er any premiades amb un 10% addicional de deducció)
- Deduccions per donacions de persones jurídiques 50% deducció i un 10% addicional a partir de l'3er any (imports iguals o superiors) deducció.

2. Activitats prioritàries FCC

Proposem una llista de sectors prioritaris que sempre tindran un 5% de deducció addicional sense necessitat de passar per una Llei de Pressupostos Generals de l'Estat

i que es contempli en la pròpia nova Llei de Mecenatge i que inclouria els següents sectors: la pobresa, la infància/adolescència, les persones amb discapacitat, la protecció, conservació i/o custòdia del medi natural, foment de la investigació científica i el desenvolupament i innovació tecnològica, la cultura popular, la creació cultural, la recuperació i difusió del patrimoni cultural.

3. Límit de la base imposable

Passar del 10% - que preveu l'actual Llei- al 20% en IRPF i en IS.

A l'IRPF poder aprofitar l'excés en els 4 exercicis posteriors successius.

4. Donatius i donacions amb dret a deducció

- Diners, béns mobles i immobles, cessió de drets reals d'usdefruit sobre immobles, valors i sobre béns i drets. Cal millorar el tractament de l'aportació de serveis professionals i empresarials.
- Es proposa emprar els criteris de la normativa relativa al frau fiscal pel que fa als criteris de valoració dels béns o serveis donats.

5. Convenis de col·laboració

- Canviar el concepte i el tractament fiscal del conveni i equiparar-lo al de la donació pura (és a dir, tractar -lo com a deducció en la quota i no com a despesa deduïble com fins ara). La donació esdevé conveni quan es fixen per escrit per les parts els termes o el context en què es fa la donació. Hi ha una acord- acceptació d'uns fons per part de l'entitat que rep l'aportació i una comunicació d'aquesta col·laboració per a ambdues bandes.
- El Conveni de Col·laboració no pot deixar de ser considerat donatiu pel fet que de que es reconegui al donant o que es pugui obtenir un benefici en espècie amb un valor que no superi el 25%. I per tant, no es computa com a despesa deduïble que afecta a la base sinó que s'aplica la deducció a la quota de l'impost.
- En el marc del Conveni de Col·laboració el reconeixement als mecenes -persones jurídiques i físiques - pel que pot significar de model/exemple cara a tercers. Receptor (donatari) i donant han de poder fer difusió/ comunicació dels convenis de col·laboració signats i / o de les donacions quan així ho acordin.

6. Mesures de reconeixement i de foment del mecenatge

En la donació pura, el donant ha de poder obtenir algun tipus de benefici en espècie per part de l'entitat donatària que no superi el 25% de l'import de la donació (que serà considerat irrellevant a tots els efectes fiscals), si bé ha de constar per escrit.

7. Entitats que compleixin els requisits de la Llei per tal de ser beneficiàries

A més de les que ja preveu l'actual Llei 49/2002 – Fundacions i associacions declarades d'utilitat pública -, caldria incloure els Consorcis Públics, les ONGD inscrites a l'AECID i les universitats públiques i centres de recerca adscrits a les mateixes i que no tinguin finalitat lucrativa.

Com a criteri caldria no excloure cap entitat que suposi una anomalia, una disfunció, i garantir l'exigència en tots els casos que no tinguin ànim de lucre, que persegueixin l'interès general i puguin acreditar una governança i finances tutelades / supervisades per autoritat de control (intervenció, sindicatura o tribunal de comptes i / o protectorat de fundacions).

8. Declaració d'utilitat pública

Modificar el procediment de declaració d'utilitat pública de les associacions per fer-lo objectivable, transparent i més àgil.

9. Incloure en la nova llei el micromecenatge

Foment de les plataformes de mecenatge sempre que es tracti de donacions a fundacions i associacions declarades d'utilitat pública. S'ha de considerar donatiu pur i simple encara que hi hagi atenció al donant en espècie d'escàs valor / simbòlic, amb un límit de valor del 25% de l'import.

10. Fons indisponibles / fons especials

Impulsar el mecenatge a través de la creació i regulació de la constitució de fons indisponibles (buscant l'equivalència amb "endowment" del món anglosaxó) per part de les administracions públiques, empreses i particulars per aplicar els rendiments del capital que generin projectes predeterminats o activitats d'interès general, amb la condició que els mateixos no s'incorporarien al capital fundacional de l'entitat receptora sinó al seu patrimoni.

11. Patrimoni històric

Incloure en la futura Llei reformada/Llei nova actuacions de foment i protecció del col·leccionisme artístic i cultural, incrementar deduccions per adquisició, conservació i restauració de béns Patrimoni Històric i reformar el procediment de dació en pagament d'obres d'art i incloure deducció per a l'adquisició d'obres d'art d'artistes vius per fomentar el col·leccionisme.

12. Consum cultural / abonaments

Per tal d'afavorir el consum cultural proposem que es permeti la deducció del 20% en IRPF de despeses (IVA inclòs) en serveis i productes culturals realitzats en entitats del règim substantiu, que hauran de fer la comunicació anual de despeses de contribuent.

13. Activitats d'excepcional interès públic

Supressió i/o modificació del procediment dels esdeveniments/activitats d'excepcional interès públic que trenquen la lògica de la llei i els percentatges semblen del tot excessius.

14. Mesures institucionals d'incentiu al mecenatge

El Govern català i el govern espanyol s'han de dotar d'un instrument institucional ben dotat i dimensionat de foment i promoció del mecenatge, un Comissionat, seguint el model francès, que desplegui polítiques públiques.

Una nova Llei de Mecenatge, més a prop i possible que mai!